

Wolność jest ważniejsza niż równość; próba urzeczywistnienia równości zagraża wolności; jeśli wolność zostanie utracona, nie będzie równości nawet między niewolnikami. Karl Popper

Cechy koordynowanej gospodarki rynkowej:

a) współpraca między rządem, kapitałem i pracą, realizowana poprzez instytucje, np. trójstronne komisje dialogu; b) korygowanie stosunków rynkowych przez ingerencję państwa w ramach partnerstwa społecznego; c) silna rola partnerów społecznych; d) zawieranie układów zbiorowych pracy na poziomie ponadzakładowym; e) wysoki poziom zaufania między bankami a finansowanym przez nie przedsiębiorstwami, gotowość banków do długookresowego finansowania inwestycji.

Cechy liberalnej gospodarki rynkowej:

a) ostra konkurencja i prymat rynku; b) „twarde” finansowanie przedsiębiorstw; c) sformalizowane relacje między podmiotami gospodarczymi; d) układy zbiorowe pracy tak, ale wyłącznie na poziomie przedsiębiorstw; e) związki zawodowe zredukowane do roli jednej z grup interesów, konkurującej na specyficznym rynku z innymi grupami interesów; f) redukcja pracy do towaru i postulat podporządkowania jej prawom rynkowym tak, jak inne towary i usługi. **New York Stock Exchange** (na zdj. Wikipedia.pl) to światowe centrum gospodarcze.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES), European Economic and Social Committee (EESC) to organ doradczy Rady Europy, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej. Działa na podstawie Traktatu o UE, Traktatu o Funkcjonowaniu UE, protokołów do Traktatu Lizbońskiego. 350 członków EKES pracuje w grupach pracodawców, pracobiorców i interesów różnych. Komitet składa się z sześciu sekcji.

Budynek Jacques Delors, siedziba EKES, fot. Wikimedia

Kwestia zaufania

Radio Gdańsk | 75 lat

Podstawą

i warunkiem dialogu społecznego jest zaufanie i przekonanie, że umowy będą dotrzymane. Według Słownika Języka Polskiego „kompromis” to m.in. odstępstwo od zasad, założeń lub poglądów dla praktycznych korzyści (wydźwięk pejoratywny); konsensus to synonim zgody powszechnej. Zakończeniem sporu nie musi być zwycięstwo jednej ze stron, czyli porażka drugiej win-lose („wygrany-przegrany”). Wiele konfliktów można rozwiązać przy pomocy metody win-win („wygrany-wygrany”), tak by jego uczestnicy poczuli się zwycięzcami. Dziesiąta, ostatnia, audycja z cyklu „Dialog społeczny kluczem do rozwoju”, wyemitowana została 17 stycznia br. na antenie Radia Gdańsk.

Związkowa ulga w PIT

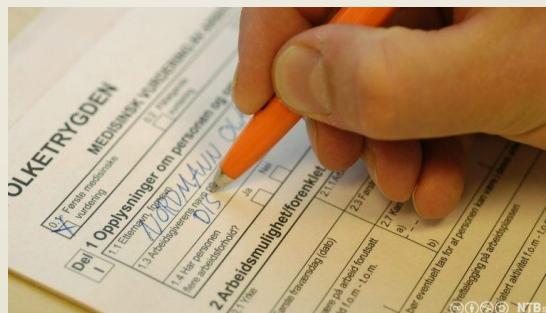

Ministerstwo Finansów (fot.gov.pl)

Mamy prawo do odliczenia od dochodu do 300 zł rocznie z tytułu opłaconych składek związkowych – po raz pierwszy w zeznaniu PIT za 2022 r., składanym w 2023 r. Związkowiec z pierwszego progu podatkowego (17 proc.) może zmniejszyć podatek o raptem 51 zł. Dla płatników z II progu – odpis od podatku będzie wyższy. W naszym systemie zaangażowanie związków zawodowych na rzecz poprawy warunków pracy skutkuje dla wszystkich pracowników i przyczynia się do budowania społeczeństwa obywatelskiego. Związki zawodowe mają wyłączne uprawnienie do negocjowania układów zbiorowych pracy oraz do prowadzenia sporów zbiorowych. Upowszechnienie członkostwa w związkach zawodowych osób wykonujących pracę zarobkową ma wymierną wartość. Aby działalność związków zawodowych przynosiła pracującym wymierne korzyści potrzebni są zaangażowani ludzie i stabilne podstawy finansowania działalności.

Według danych GUS na koniec 2018 r. do związków zawodowych należało w Polsce ok. 1,5 mln osób. Zrzeszeni stanowili 4,9 proc. dorosłej ludności Polski oraz 16 proc. zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób. Wśród państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego przodują: Islandia (uzwiązkowienie 91,8 proc.), Dania (66,5 proc.), Szwecja (64,9 proc.) i Finlandia (60 proc.).

Emerytura po norwesku

fot. Norsk Telegrambyrå

Emerytura w Norwegii przysługuje osobom, które ukończyły 67 lat. Emerytura minimalna (gwarantowana) należy się wszystkim, którzy po ukończeniu 16 roku życia przez 3 lata należeli do norweskiego systemu ubezpieczeń społecznych, czyli Folketrygden. Nie muszą to być trzy kolejne lata. Pełna emerytura przysługuje, gdy osoba mieszkała w Norwegii i opłacała składki emerytalne w NAV przez 40 lat. Z kolei AFP to plan emerytalny, wynikający z układu zbiorowego pracy, umożliwiający przejście na emeryturę w wieku 62 lat. Zakład ubezpieczeń społecznych wypłaca świadczenie z AFP bezterminowo, jako dodatek do emerytury.

Gdy szkoła zamknięta

Omsorgspenger pracownik otrzymuje, gdy z powodu choroby dziecka musi pozostać z nim w domu. Prawo do świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych mają zatrudnieni przez co najmniej cztery tygodnie przed chorobą dziecka. W czasie pandemii koronawirusa rząd zdecydował o podwojeniu puli dni płatnych (omsorgsdager), z 10 do 20 dni na jednego rodzica. Można je wykorzystywać, gdy placówka oświatowa, do jakiej uczęszcza dziecko, zostaje zamknięta ze względu na epidemię koronawirusa (uczniowie zostają poddani kwarantannie). Dziecko nie musi być chore, powodem pozostania pracownika w domu może być konieczność opieki nad nim, gdy szkoła, przedszkole lub świetlica nie może dopełnić obowiązku opiekuńczego.

Biuro Projektu: Region Gdański NSZZ „Solidarność”, Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk, tel. 58 308 43 37, e-mail: j.szarkowska@solidarnosc.gda.pl <https://www.facebook.com/dialog.kluczem.rozwoju/> Twitter @kluczem <https://www.solidarnosc.gda.pl/dialogspoleczny>, Twitter @kluczem

Projekt otrzymał dofinansowanie z Norwegii poprzez Fundusze Norweskie 2014-2021, w ramach programu „Dialog społeczny – godna praca”.